

POSTANOWIENIE

13 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 13 lutego 2026 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku K. K.
z udziałem Gminy B., J. O., P. C. i M. C.
o ustanowienie drogi koniecznej,
na skutek skargi kasacyjnej P. C.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Słupsku
z 28 lutego 2023 r., IV Ca 610/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek P. C. o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

P. C. – uczestnik postępowania z wniosku K. K. o ustanowienie drogi koniecznej złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Słupsku z 28 lutego 2023 r.

Uczestnik oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). wyjaśnił, że w jego ocenie Sąd odwoławczy naruszył art. 145 § 2 k.c. poprzez dokonanie nieprawidłowej w ustalonym stanie faktycznym wykładni pojęcia „najmniejszego obciążenia gruntu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Przesłanka, na którą powołał się skarżący dotyczy zatem naruszeń przepisów prawa niepozostawiających sądowi swobody ocennej (zob. też postanowienia SN z 1 kwietnia 2022 r., I CSK 637/22 oraz z 25 marca 2022 r., I CSK 502/22). Do tego rodzaju przepisów nie należy natomiast art. 145 § 2 k.c., którego istota polega na dokonaniu przez sąd oceny, który z możliwych wariantów przebiegu drogi koniecznej stanowi najmniejszą uciążliwość dla obciążanego gruntu. Ocena ta zawsze ma charakter jednostkowy, wynika z całokształtu okoliczności faktycznych danej sprawy, a jeszcze ścisłej, zależna jest od wyniku jednostkowego porównania stopnia uciążliwości znoszenia możliwych do przeprowadzenia szlaków służebności. Tak skonstruowane przepisy, uwzględniające pewną swobodę sędziowskiej oceny co do zasady nie mogą być powoływane na uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zaś na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Mariusz Załucki

[a.]